

Obisk u domobranskih širokov- nih tečajih na šoli v Mostah

Ljubljana, 20. januarja

Pretekli ponedeljek, 17. t. m. se je v okviru organizacijskega štaba Slovenskega domobranstva začel nov tečaj za častnike. Kar simbolično se zdi, da se je to zgodilo vprav na isti dan, ko je začel vlak na dolenski progi zopet redno voziti na Grosuplje, kar je bil za javnost najboljši dokaz, da je ves predel do Grosuplje že očiščen komunistične nadloge. Korak za korakom se tako kaže trajni napredek domobranstva, se kažejo uspehi njegovega tihega, a neumornega in doslednega načrtnega dela, o katerem prodre v javnost le tu in tam kaka vest, ki pa vzbuja zato tem večje zadoščenje in zadovoljstvo.

Nov korak naprej znači tudi otvoritev novega izpopolnitvenega tečaja za častnike, ki prav tako priča o sistematičnem delu domobranskega poveljstva, posebno še, ker je to samo eden med sličnimi tečaji, ki so se že vršili in se še vrše in ki vsi služijo strokovni izpopolnitvi domobranskih enic, da bodo tem laže kos svojim težkim in važnim nalogam. Zastopniki ljubljanskih listov so se zato z veseljem poslužili dovoljenja poveljstva Slovenskega domobranstva, da si ob otvoritvi novega častniškega tečaja ogledajo poslovanje teh tečajev ter delo in življenje njihovih udeležencev.

Die
Landeswehr
marschirt

Slovenski
domobranci
na pohodu

Na poveljstvu Slovenskega domobranstva

Poveljstvo Slovenskega domobranstva ali — kakor se službeno imenuje — organizacijski štab ima svoj sedež v vili na vogalu Gledališke in Puharjeve ulice poleg klasične gimnazije. Za zasebne namene prav prostorna vila je za organizacijski štab že mnogo pretesna in postaja tem bolj tesna, čim večji razmah zavzema domobranstvo. Če ne bi pred vilo skoro vedno stalo po par avtomobilov z značko SD, bi ne mogli nihče slutiti, da je v njej kaka vojaška ustanova ali celo poveljstvo. Ko pa stopiš skozi vrata ter pasirajš vjudno a odločno stražo, se znajdeš nenkrat sredi živahnega, toda strumno urejenega vrvenja. Z velikih predsob in pritličju in prvem nadstropju, ki jih veže odprto stopnišče, vodijo na vse strani vrata v pisarne. Te so prenatrpane s pisalnimi mizami, pa kljub temu morata sedeti za isto mizo često po dva funkcionarja, ker je vila, kakor rečeno, že davno pretesna. Razen poveljnika in načelnika organizacijskega štaba menda nihče drugi nima svoje sobe. Nameščeni so tu vsi oddelki, ki jih mora štab lmeti, od organizacijskega in vojaško-tehničnega pa do sanitetnega in sodnega. Na mizah skoro neprestano brne telefoni, udarjajo pisalni stroji, vse pa priča o intenzivnem življenju in delu, ki se od tod razliva v vse ostale domobranske ustanove in enice po vojašnicah in po postojankah zunaj na terenu.

Kljub svoji veliki zaposlenosti sta naša čas in voljo, da sta nas ljubezno sprejela poveljnik organizacijskega štaba g. podpolkovnik Krener in načelnik štaba g. podpolkovnik Peterlin. Rade volje sta nam poslužila s pojasnili in podatki, ki jih je kdo želel. Razvideli smo iz njih, kako smoteno in intenzivno je delo slovenskega domobranstva, a tudi, kako lep napredek in kako dragoceni uspehi so bili v teh kratkih treh mesecih že doseženi v vseh pogledih. »Dela se! Gremo naprej!« z upravičenim zadoščenjem ugotavlja g. poveljnik in štabni načelnik.

Domobranske šole v Mostah

Pod ljubeznim osebnim vodstvom načelnika štaba g. podpolkovnika Peterlina smo si mogli torej v ponedeljek ogledati domobranske ustanove na šoli v Mostah.

Ta šola je postala pravo domobransko učilišče. Združeni so tam glavni strokovni tečaji, ki služijo vojaški izpopolnitvi domobrancev vseh oddelkov in činov, ki pa so bili doslej deloma razporejeni po raznih poslopijih. Sedaj so pod poveljstvom g. majorja Bajca, vsi pod streho mošćanske šole. Prostrano šolsko poslopje so badohveji zapustili v prav obupnem stanju, sedaj pa je že spet vse čisto, svetlo in zdravo, da je veselje hoditi po njem. Tudi centralna kurjava, ki so jo badohveji ob svojem neslavnem odhodu namenoma pokvarili, je že zopet docela popravljena in brezhibno funkcionira v veliko zadovoljstvo v šoli nameščenih domobrancev.

Vedno pa je še vse v živahnem delu. Prirejajo se sobe za učilnice, obednice in spalnice, da bi bilo vse čim bolj prijazno in smotno, na dvorišču pa pravkar građe veliko skupno kuhinjo. Tudi tu se ti nudi nazorna slika o neprestanem stremljenju po napredku in izpopolnitvi, o stremljenju, ki daje svoje oboležje vsemu domobranskemu pokretu. Prijetno in domače vzdušje vlada v vsem poslopiju, pri tem pa vendar vidiš in čutiš na vsak korak, da si v vojaški ustanovi, ki jo preveča duh reda in prostovoljne discipline.

Urejena je že tudi telovadnica z orodjem, kar ga je še ostalo. Tudi tu so badohveji hudo gospodarili, a so sedaj njihovi sledovi že odstranjeni ter je telovadnica spet snažna in prijazna. Udeleženci vseh tečajev imajo v njej obvezno telovadbo vsako jutro pred začetkom pouka, v narčtu pa je še poseben telesno-vzgojni tečaj, iz katerega bodo potem izšli instruktorji za posamezne domobranske enice. V polnem obratu so že kopalnice pri telovadnici. Vsem so zelo dobrodošli. Večji del udeležencev raznih tečajev namreč v šoli tudi stanuje in za nekatere tečaje, med njimi za častniškega, je to celo obvezno, tako da je tečaj združen z internatom. Zato poslujeja v poslopiju tudi dve vojaški kuhinji, ki služita obenem za nekaj kuharski tečaj. V doglednem času bodo tako vse enice tudi na podeželi imele na razpolago izvržane kuharje, nad čemer se gotovo ne bodo pritoževale.

Po tečajih

Naša prva pot je veljala častniške-mu tečaju, ki se je ravno isti dan začel in ki je bil neposredni povod za naš obisk. V prostrani učilnici stoji mizica poleg mizice, vsaka dovolj velika, da je mogoče na njej tudi risati ali študirati razgrnjeni list zemljevida. Oboje je za častniško šolo enako potrebno in samoumevno.

Ravno je bil končan prvi dopoldanski pouk. Sprejme nas skupina mladih častnikov. Namen tečaja je strokovna izpopolnitev njegovih udeležencev, saj so naloge, ki se stavlajo domobranskim častnikom v borbi proti komunističnim krdelom, bistveno drugačne od onih, za kakršne so se pripravljali in usposabljali, ko so nekdanj poлагali častniške izpite. Ves sedanj pouk bi lahko zato označili kot tečaj za prošlanje častnikov.

Mladi, vedri fantje so to. Pozna se jim, da so sami prostovoljci, ki so se postavili v službo velike stvari iz ljubezni do nje in iz prepričanja, da na tej poti najbolj služijo svojemu narodu. Razgovor z njimi te navda z zaupanjem in optimizmom. Strojno se bolj podkovani, bodo odlični vodniki svojim soborcem po domobranskih enicah v boju za ohranitev in napredek našega naroda.

Podčastniški tečaj je imel svojo uro na dvorišču. Enak namen ima za podčastnike kakor oni tečaj za častnike. V močnem vodstvu so sami krepki mošči in fantje vseh podčastniških činov. Gledamo jih pri redovnih vežbah. Tesno je dvorišče in vsaka vaja na njem je zato tem težja, saj se je treba neprestano obračati. Kljub temu so brezhibno izvajali povelja svojega častnika-učitelja, tako da jih nismo občudovali samo novinarji-laiki, temveč so bili vidno zadovoljni tudi naši spremljevalci, višji domobranski častniki.

Tudi udeleženci podčastniškega tečaja so vsi fantje od fare, prava, vzpodbujajoča slika zdravega slovenskega ljudstva, ki se je dvignilo, da otrese komunističnega zama.

Uspešne borbe proti komunističnim krdelom na novomeškem področju

Po svoji hrabrosti in drznosti znane domobranska posadka v Novem mestu je komunistom trn v peti. Sestavljajo jo sanu preizkušeni borci, ki so po večini pod orožjem že nad leto dni, mnogi tudi že področje leto. Pri njih velja le gesto, uničiti za vsako ceno komunistično vojsko. Mnogo občutnih udarcev so že prizadejali komunističnim krdelom in zadajajo jim še nove. Ker jim komunisti z dejanji ne morejo do živga, skušajo tolažiti sebe in svoje simpatizerje vsaj s tem, da trošijo po svoji podtalni propagandi vesti, kako uspešne boje bijejo z novomeškimi domobranci. Resnica pa je ravno nasprotna. Skoro ni dneva, da ne bi domobranci naredili večjega ali manjšega pohoda iz Novega mesta na podeželje med komunistične postojanke, ter jim ne zadajali udarca za udarcem.

V novomeškem okrožju se potika komunistična »Gubčeva brigada«, katero so komunisti na novo sestavili po svojem uničujočem porazu pri Kočevju. Zbrali so v njo ostankе treh ali štirih razbitih brigad, a kljub temu šteje sedaj v štirih »bataljonih« samo kakih 550 ljudi, med njimi tudi par tucatov žensk. Svoji štab ima ali je vsaj pred pet dnevi še imela »brigada« na Hrčevici v bližini umorjenega smilidskega župana Brulca. Večino moštva tvorijo prisilno mobilizirani Belokranjci, ki so imeli poprej lastno brigado. Ta je bila pri Kočevju popolnoma razbita in po večini uničena, tako da je niso mogli več obnoviti. Kar je Belokranjcev od nje še ostalo in se skrivalo po gozdojih, so jih komunisti potem spet polovili in vtaknili v Gubčevu brigado. Razen njih je v brigadi še nekaj Ljubljancev, Novomeščanov in štajercv.

V predele novomeške okolice, kjer se skrivajo oddelki te Gubčeve brigade, delajo novomeški domobranci dan za dnevom uspešne patrolne pohode. Komunistične straže navadno takoj zbeže, kakor hitro zagledajo domobrance, in le od daleč streljajo nanje. Dne 12. t. m. pa je močnejša patrulja, ki je šla iz Novega mesta proti Brodu, našetela na Drski na večje komunistično krdelo. Komunisti so se skušali malo upirati, a so bili kmalu poginani v beg. Domobranci niso utrpeli nikake izgube.

Drug večji napad se je razvil v bližini Broda. Tudi tu je bil boj le kratek. Komunisti so se že po prvih streljih začeli postopno umikati, potem pa so se spustili v beg. Imeli so večje izgube, med domobranci pa sta bila samo dva lažje ranjena. Podobno je bilo na Velikem Slatniku, kjer so domobranci našli na dve komunistični četi in se spustili z njima v boj. Poginili so jih v beg proti Brumščam, jih zasledovali prav do Potovega vrha in se nato brez izgub vrnili.

Naslednji dan, dne 13. t. m. je manjša patrulja novomeških domobranske posadke odšla zgodaj zjutraj skozi Regorč vas na Poganec in nazaj na škrjanec. Na potu je našetela na 25 novih komunističnih bunkrov ter prepodala njihove posadke. Komunisti so pustili na mestu enega mrtvega, ranjenega in najbrž tudi nekaj mrtvih pa so odnesli s seboj. V bunkerjih so pustili tudi precej orožja in streliva.

jedalca s svojega narodnega telesa. Vsi stanovi in poklici so zastopani po njih, najbrž tudi vsi predeli naše pokrajine. Po edinicah bodo krepka in zanesljiva opora svojim častnikom in svojemu moštvu. Med njimi so mnogi, ki so prestali že marsikak vroč spopad s komunističnimi krdeli in ki mirno zro nasproti tudi bodočim spopadom, kolikor jih bo še potrebnih, da bo komunistem z vsemi svojimi pojavi dokončno izginil z naših tal.

Pot nas je vodila še v tečaj za zvezo, ki pa je že končal svoj dopoldanski pouk. V prostrani učilnici vidimo še vse raznolične pripomočke za medsebojno obveščanje enic, od kompliciranih brzojavnih aparatov do preprostih signalnih zastavic. V tečaju so domobranci redovi in podčastniki, zlasti večje število dijakov, vsi seveda prostovoljci. Učitelji so zadovoljni z njimi. Ko bodo izšolani, bodo močno okrepili svoje enice, h katerim bodo pridruženi, z opravljanjem službe, ki je izredno važna in koristna posebno v razmerah, v kakršnih se udeležujejo naši domobranski oddelki.

Ura je bila že davno poldne, ko smo se poslovili. Odhajali smo z zadoščenjem in s prepričanjem, da je delo, s katerim se naši domobranci pripravljajo in usposabljajo za svoje visoke naloge, skozi in skozi sistematično, temeljito in intenzivno.

Sprememba ur zatemnitve!

Od 20. januarja t. l. dalje je čas zatemnitve od 17.30 do 6. zjutraj.

Še hušji je poraz katerega so komunisti zadnji ponedeljek doživeli pri Drski in Srebrnicah. Presenetil jih je močnejši domobranski oddelk iz Novega mesta ter jih poginjal v beg, čeprav so tamkajšnjim oddelkom Gubčeve brigade prišla na pomoč tudi krdeli iz neke druge komunistične brigade. V tej borbi se je domobranci predalo več prisilnih mobilizirancev, nekaj drugih pripadnikov komunističnih krdel pa je bilo ujetih.

Zaplemba imovine upornikov

Službeni list šefa pokrajinske uprave v Ljubljani objavlja odločbi o zaplembi imovine upornikov Dolena Jožeta, uradnika, stanujočega v Ljubljani, Resljeva c. 5; dr. Černeta Darka, odvetnika, stanujočega v Ljubljani, Tavčarjeva ul. 5; Štembergerja Dragotina, trgovca v Ljubljani, Costova ulica 8; dr. Vavpetiča Ladota, odvetnika v Ljubljani, Prazakova ul. 15; dr. Pavlica Staneta, tajnika gostinske zadruge v Ljubljani, Tyrševa c. št. 47; in Erbežnika Alojza, kovača v Kozarjih 39, ter imovine njihovih družinskih članov.

Lažnjive govorice

Neodgovorni elementi širijo vesti, da je bil božični prispevek uradnikom, prav tako mesečni prejemki za december in januar, izplačani iz sredstev Zimske pomoči. Predsedništvo Zimske pomoči kategorično zanika te govorice ter bo proti razširjevalcem takih in podobnih vesti najstrožje postopalo.

Uspeh Zimske pomoči bo merilo ne le za naš socialni čut, temveč tudi za našo narodno zavest. Vsak naj zato prispeva, kolikor si more utrgati!

Obvestila »Prevoda«

Prodaja mesa in mesnih izdelkov na odrezek »J-8«

Potrošniki bodo dobili v soboto dne 22. t. m. pri svojih mesarjih 15 dkg govejega mesa in 5 dkg mesnih izdelkov proti odzemu odrezka »J-8« januarске živilske nakaznice, izdane od mestnega preskrbovalnega urada v Ljubljani.

Vsi mesarji morajo biti zaradi dodelitve mesa in mesnih izdelkov v petek 21. t. m. točno ob 8. uri na mestni klavnic.

Gospodarstvo

Nemške filmske družbe in avtorji

Snov za pretežni del filmov je posneta po že objavljenih romanih ali dramah. Zato so filmske družbe dolžne izpostaviti s od avtorjev dovoljenje za filmanje dotičnega komada, kar morajo seveda družbe avtorjem honorirati. Avtor romana ali drame običajno ne predela svojega dela za film, kar opravijo drugi pisatelji, ki se bavijo s sestavljanjem tekstnih knjig za filme. V večini primerov se komaj bistveno spremenijo. Običajno je konec drugačen kakor v romanu ali v drami in tudi naslov filma ni vedno istovest z naslovom knjige. Vse to povzroča pogoste spore med filmskimi družbami in avtorji. Nastajajo pa tudi še druga vprašanja, ki se pogosto vnaprej ne razčistijo, kakor na primer, ali velja ostopljena pravica tudi za sinhroniziranje filma v drugem jeziku, za ponovno filmanje v barvah, ali velja plačan honorar za enkratno ali večkratno filmanje itd. Da bi se vnaprej izločili takli spori in bi se točno omejile pravice avtorjev odnosov njih založnikov na eni strani ter pravice produkcijskih družb, je bilo nedavno v sporazumu med nemško Državno zbornico za slovestvo, Državno zbornico za gledališče in Državno zbornico za film dogovorjeno enotno besedilo pogodbe, ki se bo v bodoče izključno uporabljalo pri vseh pogodbah med avtorji in filmskimi družbami.

Ta normalna pogodba obsega pravico za filmanje že objavljenega romana ali že objavljene drame v vseh jezikih in obsega torej pravico filmanja za ves svet. Po besedilu te normalne pogodbe si lahko filmska družba pridobi od avtorja pravico za filmanje komada za največ 12 let. Pravica velja za vse dežele, za vse jezike in za vse sedanje in morebitne bodoče vrste kinematografije, pri čemer je vključeno tudi zvajanje v radu in preko televizije. Če ima po tej normalni pogodbi filmska družba pravico uporabljati snov romanga ali drame po prostem preudarku in lahko spremeni snov, je družba dolžna tekstno kajenje za film, preden se prčne izdelovanje filma, predložiti avtorju na vpogled. Če filmska družba avtorjevih pomislekov ne upošteva, tedaj lahko avtor pri daščkožnejšem odstopanju od originala v svojem osnovnem značaju uveljavi svoje pravice. V načelu je filmska družba dolžna imenovati ime avtorja v filmu samem in tudi navesti naslov knjige, če je v ziv filma drugačen. Avtor pa lahko zahteva, da se njegovo ime izpusti, če ne soglaša z našim predelave snovi in filmsko podjate njegovih pomislekov ne osvoji. S pogodbo pridobivne pravice filmske družbe zpadajo v 12 letih in se po preteku te dobe film ni sme več predvajati. Če hoče filmska družba dotični film nadalje izkoriščati, lahko zahteva podaljšanje pogodbe z največ 10 let. Gornje omejitve kažejo, da

je življenjska doba filmov mnogo krajša kakor življenjska doba knjige. Važno je tudi opozoriti, da mora filmska družba snov romanga ali drame uporabiti za film najkrajše v petih letih od dneva pogodbe sicer zapade pravica uporabe snovi za film. V tem primeru lahko avtor pravico za filmanje po petih letih odstopi drugi filmski družbi, ni pa dož a vrniti sprejeti honorar. Ta določba ima namen preprečiti, da bi filmske družbe odkupovale pravico za filmanje snovi na zalogo z namenom, preprečiti drugim družbam, da si pridobijo pravico za filmanje dotičnega romana ali drame.

GOSPODARSKE VESTI

— Iz Zadrugnega registra. Pri Kredtni zadrugi advokatov in javnih notarjev v Ljubljani, zadrugi z o. j. je bila vpisana sprememba zadrugnih pravil, sklenjena na izredni skupščini 15. novembra 1943. Odstopil ima zadruga namen pospeševati gospodarske koristi za družakov in 1. sprejemati in obrestovati hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun. 2. pridobivati nadaljnja potrebna sredstva z našim njem kredita. 3. dajati svojim zadrugnim kreditom in 4. po potrebi posredovati za svoje zadrugne in bavo gospodarskih potrebščin, kmetijsko vnovčevanje njihovih proizvodov in zavarovanje.

— Razvoj španskega gospodarstva. Predsednik nacionalnega španskega gospodarskega sveta je bil izjavil, da so bili v letu 1943 na gospodarskem in finančnem področju doseženi najbolj uspehi. Državni dohodki so se bistveno povečali. Zato se bo država lahko odpovedla posebnemu davku na izredne dohodke in državljanskemu davku, ki sta letno donosala 500 milijonov pesov. Španij je obnovo dežele izvršila brez inozemskih posojil in je v vseh gospodarskih področjih tako napredovala, da se za bodoče ni bali motenj v gospodarskem življenju.

— Turški promet v Švici. Švicarski »tj-skoprometna podjetja težko obvladajo sedanjo vojno predvsem zaradi tega, ker so v vojnih letih skoraj dočeli izpadli inozemski turisti. Po navedbah letnega poročila švicarske bančne družbe za leto 1943 se je lani število inozemskih gostov še nadalje zmanjšalo. Sicer se opazja vsa zadržja leta rastoče število domačih gostov, kar pa ne more kriti izpada inozemskih gostov. Kot primer navaja letno poročilo, da so švicarski hoteli v avgustu 1937 zabeležili milijon 734.000 nočnih inozemskih gostov, lani v avgustu pa samo 147.000.

— Madžarska je ukinila izvoz papirke. Zaradi pomanjkanja drugih začimb se je v zadnjih letih proizvodnja papirke na Madžarskem znatno dvignila in je lani s papirko posejane površine dosegla rekorden obseg 15.000 katastranih orolov. Navzlic tej znatni površini pa je zaradi slabih vremenskih prilik pridelek znatno zmanjšal za prejšnja leta, ko je dosegel normalno šest metriskih stotov na katastrano oralo. Rastlina se je v početku dobro razvijala, pozneje pa je poletna suša pokopala vse nade glede pridelek. Madžarsko kmetijsko ministrstvo je sprito slabe letine dovolilo za letošnje leto le dve vrsti papirke, med tem ko so doslej papirko dali v promet v šestih različnih vrstah. Tudi ome so bile zvišane. Ker pa je v Madžarski sami potrebna papirke v zadnjih letih še narasla, je te dni madžarski kmetijski minister odredil, da se ustavi nadaljnji izvoz papirke, ki bo zopet dovoljen, ko bo na razpolago pridelek letošnjega leta. V zadnjih letih je Madžarska izvozila na leto 200 do 300 vagonov mleto papirke.

Reklamiranje tobačnih nakaznic

Do današnjega petka 21. januarja popoldne bo mestni preskrbovalni urad vsem upravičencem, ki so pravilno in vsaj do 15. januarja vložili prijave za tobak, dostavil tobačne nakaznice. Oni pa, ki so prijave vložili po 15. januarju, bodo nakaznice dobili kasneje, vendar vsekakor do konca meseca januarja.

Kdor bi med navedenimi, torej med tistimi, ki so vložili prijave do 15. t. m., še ne dobil tobačne nakaznice do današnjega petka popoldne, ta mora na posebnem formularju, ki ga dobi pri vratarju na magistratu ali v glavni založbi na oglu Gradišča in Erjavčeve ceste ter v trafikah Zalke Severjeve v Šelenburgovi ulici, Otilije Kladič na nekdanji Dunajski, sedaj Bleiweisovi cesti št. 9 ter pri Metki Prašnikar na nekdanji Dunajski, sedaj Bleiweisovi cesti št. 20, reklamirati tobačno nakaznico. Prijava mora biti izpolnjena natančno tako kot je sestavljena ter mora oni, ki reklamira tobačno nakaznico, izpolniti vse rubrike te prijave. Zlasti opozarjamo na to, da mora navesti tri trafike v enem vrstnem redu kot si jih želi. Ker bodo 22. januarja sezname odjemalcev že zaključili in jih bodo trafikanti 24. t. m. oddali mestnemu preskrbovalnemu uradu, bo vsak odjemalec, ki bo reklamiral tobačno nakaznico, dobil obenem z nakaznico za tobak, ki jo bo prejel na domu, tudi še posebno nakazilo, na podlagi katerega ga bo moral trafikant vpisati še pod dobljeno številko v svoj seznam.

Mestni preskrbovalni urad potrebuje imena teh trafikantov zato, ker je mogoče, da bi ta ali oni trafikant imel že polno število odjemalcev. Onim, ki bodo reklamirali nakaznico za tobak na tak način, bo mestni preskrbovalni urad dostavil nakaznice na njihov dom ter jim zato ni treba nič drugega nego, da v enem med prej navedenimi prostori prevzamejo prijavo, jo izpolnijo in zopet vrnejo najkasneje do sobote 22. t. m. do 18. ure zvečer.

Tobačnih nakaznic pa na ne reklamirajo oni, ki ne dobivajo živilske nakaznice od mestnega preskrbovalnega urada v Ljubljani, temveč jih dobivajo v drugih občinah. Taki upravičenci naj napravijo novo prijavo in jo oddajo v svoji občini. Prav tako naj tobačnih nakaznic ne reklamirajo oni upravičenci, ki so namesto moške karte dobili žensko ali obratno, ker bodo lahko reklamirali pozneje osebno, kadar bo to objavljeno.

Predvsem bi pa popolnoma brez uspeha reklamirali oni, ki so oddali dve ali več prijav ter so jim bili zato odrezani odrezki za mesec januar. Med temi grešniki so pa izjema oni, ki so napravili dve prijavi samo zato, ker je bila prva prijava nepopolna ali nepravilno izpolnjena (torej n. pr. da prva ni imela napisanega družinskega glavarja ali pa, da je bila na njej zapisana številka januarске namesto decembrske živilske nakaznice). Taki naj pa vložijo pri vratarju mestnega poglavar-

stva na Mestnem trgu prošnjo, kjer naj natančno popisajo, zakaj so vložili dve prijavi. Toda take prošnje morajo napisati prosilci sami, ker zanje ni posebnega tiskanega obrazca. Vse pa opominjamo, naj take prošnje vlagajo res samo oni, ki so vložili dve prijavi samo zato, ker prva ni bila popolna. Naposled naj pa tobačnih nakaznic ne reklamirajo oni, kakor smo že prej omenili, ki so vložili prijave za tobačne nakaznice šele po 15. januarju.

Znova opozarjamo, da morajo biti prijave izpolnjene natančno z vsemi podatki ter naj zlasti pazijo oni, ki so se v zadnjem času preselili, da bodo izpolnili posebno za to določeno rubriko. Ponavljamo, da morajo biti vse prijave oddane za to določenim zbiralnicam najkasneje do 18. ure v soboto 22. t. m.

Osebam, ki so nastanjen po raznih šolah ali zavodih, naj prijavo potrebe uprave zavodov ali ustanov, kjer so na hrani. Obenem opozarjamo vse one, ki so že dobili nakaznice za tobak, da se morajo za tobak prijavit pri najbližjem trafikantu najkasneje do sobote 22. januarja popoldne. Tudi oni, ki so dobili nakaznice brez januarskih odrezkov, se morajo prijavit do tega dne najbližji trafikid. Po tem roku bo vpisovanje dovoljeno samo z dovoljenjem mestnega preskrbovalnega urada.

Tobak za nosljanje in posamezne vrste cigaret

Obveščamo občinstvo, da je tobak za nosljanje naprodaj brez tobačnih nakaznic. Obenem pa naznanjamo, da morajo upravičenci pri trafikantih prevzeti ono vrsto tobaka in tobačnih izdelkov, kakršni so pri trafikantih pač na razpolago.

Važno za trafikante

Ljubljanski mestni preskrbovalni urad obvešča vse trafikante, da morajo sezname odjemalcev oddati v soboto 22. januarja od 16. do 18. ure v glavni zalogi tobaka. Vsak list seznama mora imeti na zgornjem robu odvis štampiljke trafikanta. Vsaka stran naj ima spodaj sešete moške in ženske nakaznice posebej za ženske in posebej za moške. Na zadnjo stran seznama naj trafikant napiše, koliko moških in koliko ženskih nakaznic je v njegovem seznamu. Vsak trafikant naj prinese svojo štampiljko s seboj.

Obenem obveščamo trafikante, da je dovoljena še posebejša akontacija v taki množini, da dobi trafikant, ki ima dovoljenih 600 odjemalcev, 126 kg. trafikant pa, ki ima dovoljenih 800 odjemalcev, pa 166 kg tobačnih izdelkov. Kdor še ni prevzel te množine, lahko dobi razliko do te akontacije v glavni zalogi tobaka do 12. ure v četrtek 27. t. m. Po tem roku pa bodo trafikanti dobivali tobačne izdelke samo z nakazili mestnega preskrbovalnega urada.

Kronika

Brezplačna vožnja za težke invalide v Nemčiji. Nemški ministri svet je sprejel sklep, da se prva težkim invalidom pravica brezplačne vožnje na nemških železnicah. Tozadevna uredba se že pripravljala in bo v kratkem objavljena.

Nemško sožalje Argentini. Nemški upravnik poslov Meynen je izrazil argentinškemu notranjemu ministru sožalje nemške vlade zaradi žrtve potresa, ki je prizadel San Juan in druge argentinske kraje.

Turški dijaki ostanejo v Nemčiji. V Ankari so zadnje dni odločno zanikali tendenčne novice nekaterih listov, da so bili turški dijaki, ki študirajo na nemških visokih šolah, pozvani, naj se vrnejo domov. Turški dijaki v Nemčiji lahko mirno nadaljujejo svoje študije na zavodih, ki so jih pohajali doslej.

Talotova organizacija išče delavce. Talotova organizacija v Vidmu objavlja v listih, da išče 20 krojaških in prav toliko čevljarških pomočnikov za svoje delavnice v Vidmu in okolici. Profesionstom je objavljen poleg primerne plače tudi oskrba v naravi.

Povišanje železniških tarif na Japonskem. Dne 1. aprila bodo na Japonskem zvišali železniške tarife za osebni in tovarni promet.

Angleške izgube na morju presegajo izgube v svetovni vojni. Vojaški sekretar madriškega »Puebla« piše, da so angleške izgube v sedanji vojni na morju dvakrat tolikšne kakor celokupne izgube v svetovni vojni I. 1914/18.

Več stavek nego za časa svetovne vojne. V času sedanje vojne je bilo na angleškem ozemlju več stavek kakor med svetovno vojno, ugotavlja sekretar »Evening Standard«, ki navaja število stavek na angleškem v zadnji vojni za 2876, dočim je doseglo število stavek v sedanji vojni dobi že 4553.

Štirje banditi ustreljeni v Asagi. Nemško vojaško sodišče v Vicenzi je obsodilo na smrt štiri razbojnike, ki so jih prišli na ozemlju Asaga. Razbojniki so: Decimo Vaccari iz Marostice, Bruno Frollo iz Vicenze, Luigi Molari iz Nove in Giovanni Rossi iz Sassa. Vsi štirje so bili obsodjeni na smrt in je bila sodba že izvršena.

Zavetnice za reveže v plamenih. V nekem zavetišču za siromake v Helsinkih je izbruhnil požar, povzročeni zaradi neopredelnosti rabe vžgalice. Ogenj se je naglo razširil ter je zavetnice uničil do temeljev. Siromake so utegnili rešiti, vse kar je bilo v zavetišču pa so uničili plameni.

Obsodbe v Trapaniju. Okupacijsko sodišče anglo-ameriške vojske za Sicilijo je v Trapaniju obsodilo 14 oseb, med njimi 13 moških in eno žensko, zaradi poskusa obnovitve fašističnega gibanja. Ena oseba je bila obsodena na smrt.

Nemškotatinska zbirka Viktorja Emanuela. Iz italijanskega italijanskega kralja Viktorja Emanuela je znano, da je bil eden najbolj vnetih zbiralcev starih novcev v Evropi. Pred izjavo je poslal svoje zbirke novcev v pristanišče Spezija, da bi jih od tam pripeljali na Malto. Sedaj poročajo, da se je nemškimi oblastem v Italiji posrečilo odkriti v graščini Pollengo v Piemontu 370 zapечатih zabojev z novci Viktorja Emanuela. Zaboji so bili z vsebino vred izročeni pristojni finančni oblasti v Cuneu.

Zaščita pred letalskimi napadi

Bilo bi nespametno podcenjevati nevarnosti letalskih napadov, zato je treba pravočasno poskrbeti za zaščito in takšnih primerih. Dva najvažnejša čimbenika ob napadih iz zraka sta voda in pesek. Voda in pesek moramo imeti pripravljena v vseh stanovanjskih prostorih, tudi v kleti, na stopniščih in na podstrešju. Previdnost nam tudi narekuje, da snamemo zavese, gardine in silna zastirala z vrat in oken, ker izkušnja kaže, da ti predmeti pospešujejo širjenje ognja. Stole, obložene predmete, kluške sedeže in silnice je najbolje spraviti k notranjim stenam, še bolj stoli, ki spravi takšne predmete iz stanovanja pod zemljo. Enako je treba ravnati tudi z blazinami, preprogami, pokrivali, pernatimi, s posteljnimi in namiznimi perili. Katerega je najbolje odpremiti iz mesta na kmeto. Na varno je treba spraviti tudi umetnine, knjige, nakit in lišp. Kdor ima denar v stanovanju, naj si zapomni, da to ni varno. Takšne predmete je najbolje shraniti v banki, pobornice pa nositi pri sebi. Ure, nakit, dokumente in silno pa je najbolje imeti v ročnem kovčegu, ki ga vzamemo s seboj v zaključke.

Kultura

Značaj in pomen Leskovčeve »Vera in nevere«

Pred premiero v Drami
To delo spada po svojem miselnem jedru prav gotovo med tehtna dela slovenske dramatike. Morda se po Cankarju nihče izmed dramatikov ni tako močno približal duhu slovenskega človeka, kakor ravno Leskovčeve.
V svojem delu obravnava eno izmed bistvenih pti našega duhovnega življenja: vero. Iz spoznanja, da je mistika koren, iz katerega raste značaj in usoda posameznika, je posegel globoko v versko peho našega ljudstva in odkril problem, čigar usodnost občutimo v današnjih časih bolj kakor kdaj prej.
Razprostri je pred nami ves verski kompleks, kakor živi v našem ljudstvu in pokazal njegovo sončno in senčno stran. Toda brez tendencnosti in sovraštva, čeprav je moral postaviti nasprotje: farizejstvo in čestinarstvo. Razume se samo po sebi, da je sredi med obema skupina pravih, idealnih vernikov, ki ni potrebna nikakih komentarjev.
Toda razliko med človekom, ki nosi v sebi zavest Boga, ki je dober in pošten po srcu in duši, a se izogiba zunanjih simbolov in liturgičnih obredov — in tistim, ki so mu ti samo sredstvo, da je videti veren, kar pa v resnici ni — to razliko je pokazal Leskovčeve v močnih duševnih in zunanjih konfliktih ljudi.
Bli je razmeroma mlad dramatik, a je kljub temu z darovitostjo, ki je obetala mnogo z bodočnostjo, napisal že nekaj dram: Dva bregova, Kraljično Hara, Jurja Plevnarja in Vera in nevere.

Letalska zveza med Budimpešto in Zagrebom. Med Zagrebom in Budimpešto so se dni otvorili letalsko zvezo. Vsak teden enkrat poleti letalo iz Zagreba v Budimpešto in se istega dne vrne zopet v Zagreb.

Usoda izdajalskega generala Roatta. Po ameriških poročilih iz Lisbone je sklenil italijanski izdajalski general Roatta opustiti vojaško kariero ter se posvetiti kulturi bombaznih naslovov v Alžiru, kjer se je nedavno nastanil. Prosil je tudi za priznanje francoskega državljanstva.

Italijanski častniki v Tunisu obsojni na smrt. Iz Tangerja poročajo, da je bilo v Tunisu pred odločitvijo obojnih na deset italijanskih častnikov obsojenih na smrt. Častniki so bili obtoženi vojnega zločina.

Živila za Gréjo. Uradno poročilo švedske vlade iz Stockholma pravi, da bosta po nalogu mednarodnega Rdečega križa v najkrajšem času pristali v grških pristaniških oveh ladjah z živili za grško prebivalstvo.

Angleška korupcija pred sodiščem. V Londonu je bil pred kratkim proces proti ravnatelju angleške letalske družbe in omenjenim vladnim uradnikom. Vsi trije so se morali zagovarjati zaradi očitkov korupcije.

Potres je razrušil jež. V severni Skandinaviji se je zrušil zaradi potresnih sunkov jež, ki je oklepal veliko jezero. Voda je vdrla skozi 20 metrov široko odprtino in je v polovici ogromno zemljišče. Zaradi razpoke in vrzeli se je površina vode v umetnem jezeru v nekaj urah znižala več kakor za en meter.

V članek »Sirij, najsvetlejša Sonce na nočnem nebu« v večeršnjem »Jutru« se je vrnila tiskovna napaka, ki občutno moti smisel. Pravilno se glasi: Sirij ima približno 245 krat večjo težo nego naše Sonce, ... (in ne 245 krat ...).

Iz Ljubljane

Novi grobovi. Za vedno je zapustil svoje znameniti državni želez in G. Franc Pirmann. Za njim žalujejo žena z otroki in drugo sorodstvo. K večnemu počitku bodo rajnega spremili v petek ob 16. iz hiše žalosti. Tržaška cesta 58, na farno pokopališče na Viču. — V Dobravi pri Podnartu je v 66. letu starosti preminil posestnik in gostilničar G. Filip Pogačnik. Zapuščila soproga Alojzija, hčere in sinove ter številno drugo sorodstvo. Blagoga moža so položili k večnemu počitku na farnem pokopališču na Dobravi. Nenadno je preminil revirni gozdar G. Josip Bassiak. Zapuščila soproga Zoro po rodu Burgerjevo, sinčka Bruna in drugo sorodstvo. Rajnkega so pokopali v sredo 19. t. m. na postojnskem pokopališču. — Po dolgotrajni in mučni bolezni je umrla ga. Angela Štrkeljeva. po rodu Pečenkova. Za njo žalujejo soproga Josip, sinova Lavoslav in Saša ter drugo sorodstvo. Na zlati poti bodo rajno spremili v petek ob 15. iz kapelice sv. Jožefa na Žalah na pokopališču k Sv. Kržu. — Pokojnim naj bo ohranjen bag spomin, njihovim svojem p. izrekamo naše iskreno sožalje.

Otvoritev mestnega dnevnega otroškega zavetišča v Kneževi ulici št. 28 v Sp. Šiški bo v ponedeljek, 24. januarja.

Pota čez Rožnik so ob ugodnih zimskih dneh nadvse vabljiva Ljubljancem, ki si žele razvedrila izprehoda. Ceste, ki so bile pred leti lepo urejene, so sicer trpele zaradi avtomobilov, ki so dovažali prejšnjim posidkam badolejevce oskobo, vendar so se v zadovoljivem stanju. Posebno vabljive pa so stezice, ki vodijo na Drenikov in na šišenski vrh ter so vse križem razpelane. Morda mnogo Ljubljancev, nov ne ve, da je zlati prehod mimo bivše Drenikove kmetije, ki je prešla v zasebno last znanega ljubljanskega restavraterja.

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Nov veterinarski urad na štajersko in Korosko. V prisotnosti državnega namestnika dr. Überretherja so v soboto v mestni klavnic v Gradcu odprli novi državni veterinarski preiskovalni urad, ki služi dragoceni živinoreji na štajerskem in na Koroskem, obenem torej tudi na Spodnjem štajerskem in na Gorenjskem. Namen tega zavoda je, da z vsemi modernimi pomočmi stroje zdravstvu živine v teh deželah. Vladni veterinarski svetnik dr. Werner je v nagovoru naglašal zlasti ogromne vojno važne naloge novega živnozdravniškega preiskovalnega urada, ki

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Podružnica »Jutra« v Novem mestu je zopet odprta in posluje vsak dan v prostorih trgovine Miedofer, Glavni trg 10.

brezumnega početja. Kakor se je že na zunanji videz, so bila obna skoraj povsod, kjer so te čete prebivale, do dveh tretjin zazidana. Notranja slika pa je še mnogo bolj žalostna. Marsikdo se zdaj že vrše pravila, temeljita obnova pa bo kajpada mogoča šele po vojni. Tudi na ljubljanskem gradu, kjer zdaj domobranci čujejo nad slovensko prestolnico, so popravila nujno potrebna in so se jih nedavno temeljito lotili. V bodoči učilnici domobrancev je strop že popravljen, zdaj pa je treba urediti še instalacije, saj je bilo vse izruvano, kakor so tudi tramovi in deske romali v peč, ko je vendar badolejevo vedno zeblo. Kar se žalostne zapuščine tiče je treba reči, da je bil že zadnji čas, da so jo bolj dolgeje okurili, sicer bi Ljubljana imela na kupe ruševin, s svojo bodočo Akropolis vred.

u— Glasilo Zveze društev »Mali gospodari« za ljubljansko pokrajino in žegove. Zadruga malih gospodarjev je s trojno številko za oktober november in december zaključila poslednji letnik. Vojne prilike so zahtevale, da ta revija preneha izhajati. Izdajatelj pa bodo skrbeli, da bodo mali gospodarji dobili tudi v bodoče strokovne nasvete in pouk o reji malih živali in o celotnem malem gospodarstvu. Poslednja trojna številka prinaša, kakor prejšnje, prav pestro in poučno gradivo, ki se nanaša na vse panoge rejstva, zlasti je koristen zdravstveni pouk. V pouk našim malim gospodarjem bodo radijska predavanja o prehrani malih živali, posebej o perutninarstvu in reji domačih kuncov, na programu letošnje pomladi. Točneši datum in ura predavanj bosta objavljena v dnevnem časopisu.

u— Pijte Zikino čajno mešanico z Acitronom.

u— Nebreče. V ljubljansko bolnišnico so zadnje dni sprejeli spet več ponesrečencev. Z zlomljeno desno nogo so pripeljali na kirurški oddelke 32 letnega železnika delavca Ivana Kastelica iz Ljubljane, ki se je ponesrečil pri skoku iz vagona. 20 letno služkinjo Viktorijo Zargijevo iz Ljubljane je povozil avtomobil, pri čemer je dobila poškodbe po vsem telesu. 17 letnemu sinu posestnika Antonu Ložarju iz Sapa se je primerila nesreča na Karlovski cesti: stopil je s tramvajem, v tem pa je privozil mimo nek voznik, ga podrl in mu prizadel poškodbe po telesu. Drosno nogo si je zlomila pri padcu 34 letna posestnica Roza Bregarjeva iz Sola.

u— Doplnite knjižnico svoje dece in navayte v knjižnici Tiskovne zadruge zbirko slikanice »Polica za malec«: 1. Princeska Zvezdana, 2. Kralj Debeluh in sinko Debeluh, 3. Prigode na gajevja Bobija, 4. Biba, 5. Razposajenci.

u— Stroške za ureditev zakonika nosi hišni lastnik: z nasvetom, delom in opremo, pa mora po svojih močeh pomagati vsem stanovalcem.

Štajerskega

Nov veterinarski urad na štajersko in Korosko. V prisotnosti državnega namestnika dr. Überretherja so v soboto v mestni klavnic v Gradcu odprli novi državni veterinarski preiskovalni urad, ki služi dragoceni živinoreji na štajerskem in na Koroskem, obenem torej tudi na Spodnjem štajerskem in na Gorenjskem. Namen tega zavoda je, da z vsemi modernimi pomočmi stroje zdravstvu živine v teh deželah. Vladni veterinarski svetnik dr. Werner je v nagovoru naglašal zlasti ogromne vojno važne naloge novega živnozdravniškega preiskovalnega urada, ki

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

Ljubljanske javne zgradbe, v katerih so bile nastanjene badolejevske čete so splošno zelo trpele zaradi zanemarosti in

mora zatirati živinske kuge, preiskovati živila in skrbeti za higieno. Te naloge so že v mirni dobi zelo važne. V vojni, ko posamezne živinske kuge pogosteje nastopajo in ko se tu in tam ponujajo manj vredna živila, so pa te naloge še tem večje. Z vzgledno organiziranim odposilanjem mesnih poskusenj je omogočeno, da pristojni živnozdravnik preišče meso in da je že v teku 48 ur taka poskusna pošilka v rokah graškega preiskovalnega urada, naj že bo poslana s Koroskega, Vzhodnega Tirolskega ali s Spodnjega štajerskega. O živinskih kugah, ki so zadnja leta prizadele alpske okrožja, še zlasti štajersko, in jim je bila napovedana najostrejša borba, je dr. Werner obširne poročal. Novi preiskovalni urad nadzoruje tudi bolezni najmanjših domačih živalic, čebelic. Zelo zanimivi so uspehi raziskovanja živil, posebno klobas, ki se prodajajo v posameznih prodajalnah. Nadalje je posebna skrb posvečena mleku, glavnemu živilu otrok in doječih mater.

Iz Trsta

Delitev sira. Za mesec januar bodo prejeli potrošniki na ozemlju tržaške pokrajine po 200 g mehkega sira.

Prodaja medu. Prehranjevalni zavod v Trstu ima na razpolago 800 kg medu, katerega bo prodal po 11 lir kg.

Meščanska straža v Trstu. Poziv tržaškega župana Pagninija za vpis v meščansko stražo je naletel na ugoden odziv. Prijavljalo se moški rojstnih letnikov 1900 do 1926.

Predložitev izkaza o obrtni pravici. Po pristojnih organih tržaške občine so povabljivi vsi oni, ki uživajo na področju tržaške občine kakršno koli obrtno pravico, da predložijo zadevni izkaz do 31. januarja. Oni, ki tega ne bodo storili, bodo morali zapreti svoje obratovalnice.

Nove cene v tržaških kavarnah. Prehranjevalno ravništvo je določilo s takojšnji veljavnostjo sledeče nove cene, ki so obvezne za vse tržaške kavarne: kava v obliki III. in IV. kategorije 1,20 lire, v lokalih III. in IV. kategorije 1,10 lire, kapiuceni 1,50 in 1,20, bela kava 2,20 in 1,80, mali čaj 2 in 1,60, veliki čaj 2,60 in 2, mala čokolada 2,50 in 1,50, velika čokolada 4 in 2,50 lire. Za postrežbo se zviša v kavarnah I. kategorije n. p. tina za 80%, v drugi kat. 70%, v tretji 60%, v četrti pa 50%.

Hilmen. Poročilo so se te dni v Trstu delavci Franc Jelen in gospodinja Alojzija Zonetti, uradnik Miklavž Briški in gospodinja Marija Apolonija, stavec Silvan Antonij in uradnica Nora Mohorič, zasebnik Rudolf Borjan in gospodinja Libera Surian, delavec Boris Vodopivec in dnevnica Marija Fornasiero, krojač Zoltu Vrltini in gospodinja Zofija Hrovatin.

Zaključek razstave orientalskih preprog. Razstava orientalskih preprog v prostorih galerije na Corsu, ki je vzbudila živahno zanimanje tržaškega občestva, je bila te dni z ključena.

Nova umetnostna razstava. V tržaški Michelazzijevi umetnostni galeriji je bila odprta nova sarska razstava Alojzija Marcotija.

Huda nesreča na tramvaju. Tržaški tramvaj je te dni povozil 22 letnega krojača Emilija Ferraro, ki je dobil pod kolesi vozila tako hude poškodbe, da so mu morali v bolnišnici odrezati nogo.

Dobrota je sirota. Iz stanovanja družine Toscani v ulici Donatello je izginila je dni dragocena škatla, ki so bili v njej razni predmeti, zlatnina in dragulji v skupni vrednosti 60.000 lir. Tatvina je bila izvršena v času, ko ni bilo nikogar doma. O tem obvešteni kar binerji so takoj pričeli s poizvedbami. Sum se je osredotočil na 18 letnega Toscanovega nečaka Henrika Baratto, sielskega begunca, ki se je zatekel k strcu in pri njem stanoval. Baratto je od začeka sicer tajil krivdo, vendar si je sprito obremenilnih okoliščin premislil, potem ko so n. št. skritih med njegovim perilom 31.000 lir. Skesano je priznal, da si je napravil vitrih, s katerim je prišel v stricovo sobo, kjer je ukradel dragocenosti, razen tega še 2000 lir, dočim je 2000 lir pustil, da bi zabrisal sled. Izpovedal je tudi imena oseb, ki so kupile dragocenosti za 33.000 lir. Med drugim je bil v zvezi s to zadevo aretiran zobotehnik F. Löwenthal.

46 krat prababica

V Kienbergu živi 97 letna Terezija Ulman, ki je ena najstarejših žen v svojem okolišu. Ulmanova ima 46 pravnukov.

ansambl podatki nove stvaritve, ne zapršenih šablona. Že dovolj časa je bilo občiniti, da stoji igriški ansambl na prehodu iz stare v novo dobo ustvarjanja. Želja po novem igriškem slogu je latinita že delj časa.

Leskovčeva »Vera in nevera« je delo, ki zahteva po svoji strukturi drugačen, nego je običajni slog igrišnja in zaradi tega bo storjen prvi konkretni korak naprej. Morda ne še dokončno, ker preko noči to pač ni mogoče. Slog mora izzoriti v teku časa.

Toda kakor je že v »Normanskim junakih« zavzela tu in tam nova struna pri podajanju klasičnega sloga in je zadobil patos mestoma nek obžaleno, preprosto, bolj človečeno kakor božanskost junakov popularizirajoča zlaščnost; tako daje ta kmetička igra nove možnosti, da se zasledijo globlje brazde v izrazne možnosti, in močnejše, iskrenje doživljanje in pristnejši, današnjemu časi bližji izraz.

Z nastopom mlajše igriške generacije in novih članov je oprta v zadnjih letih nehomogenost igriškega sloga; v glavnem se tréta stari, romantični idealistični slog z realističnim, novo stvarnost poudarjajo. čim, ki je včasih, žal, le fotografška kopija vsakdanjega življenja. Gledališče sodobnosti pa potrebuje slog, ki naj bo umetniški izraz za izgovorjene besede. Formulacijo tega izraza je sijajno zalel Milan Skrbinšek: Odrska tvorca — režiser in igralec — morata v svojem umetniškem prikazovanju drame dati delu tisto odrsko obliko, tisti zvok, da postane v izgovorjeni žvi besedi duhovna posesta.

Razveševanje je dejstvo, da sledi ansamblu z vsem prizadevanjem režiserjevemu hotelju in dokazuje s tem, da razume in se hoče boriti za novo nalogo: za duhovno poglobljen slog.

Deloma po dramatikovi, prav gotovo pa zelo mnogo po režiserjevi zaslugi, skuša

Beleznica

